12.1950 (9.36)

Jordi Solé Tura: Testimoni personal sobre Alfons Comín

Arran de la mort de l'Alfons, alguns diaris van publicar que entre ell, en Jordi Borja i jo haviem fundat el grup "Bandera Roja" a la presó. Això no és exactament així i crec que val la pena explicar-ho amb un cert detall.

Jo vaig coincidir amb l'Alfons a la presó, però no amb Jordi Borja. L'Alfons havia estat detingut amb un grup de cristians -- entre ells la vídua de Mounier -- immediatament després d'haver estat proclamat l'estat d'excepció el febrer de 1969. Jo vaig ser detingut uns dies després -- el 10 de febrer, si no m'erro. Recordo que en el moment d'ingressar a la Model vaig veure la Maria Lluïsa, la seva dona, que havia anat a portar-li un paquet.

Trobar-me amb l'Alfons a la presó i amb tots els seus companys em va ajudar molt a passar el mal moment. Des dels temps de la Universitat i després, quan jo vaig tornar de l'exili i ell va retornar de Màlaga, la nostra relació havia estat sempre una relació serena i combativa alhora entorn d'unes preocupacions bàsicament coincidents. Una de les "proves" que va fer servir el meu jutge instructor en els interrogatoris va ser, per exemple, les notes preses per la policia en un cicle de conferències que l'Alfons havia organitzat a Sant Medir i en el que jo vaig parlar del tema de l'Estat. Ja sé que certes coses poden sonar com un panegíric, però és un fet que la relació amb l'Alfons sempre va ser una mica singular. A la Universitat, quan a finals dels anys 50 vaig ingressar al PSUC, jo tenia una visió força sectària de moltes coses i entre elles del fet religiós. Només amb una persona no vaig tenir mai problemes de relació en aquest terreny, i va ser amb l'Alfons, precisament. Encara recordo com si fos avui una llarga discussió, tot passejant pel centre de la Plaça de Catalunya, en la que varem ja debatar les coses que, més tard, un cop sedimentades, constituïrien l'eix principal de la nostra reflexió comuna.

El cert és, doncs, que trobar-lo a la presó em va ajudar. No varem tenir, però, massa temps de parlar i conviure perquè en aquella ocasió ell va ser alliberat relativament aviat, tot i que al cap d'uns mesos hi va tornar per a complir condemna (i va ser llavors quan ell hi va coincidir amb Jordi Borja).

En aquell moment, el grup de "Bandera Roja" ja estava en marxa. L'Alfons no havia participat en la seva constitució inicial i jo hi havia participat de manera tangencial. Em sembla que vaig publicar un article pèssim al primer número de la revista clandestina

que va donar nom al grup, però em resistia molt a llançar-me a una militància activa, després d'una experiència que no m'havia deixat precisament un bon record.

Jo crec que l'Alfons estava més disposat que jo a la militància, però no acabava de veure clara tampoc la viabilitat del grup. Aquest va ser un dels grans temes de conversa mentre varem coincidir a la presó.

Mentrestant el nucli inicial havia aguantat el cop del'Estat d'excepció i començava a consolidar-se. A finals del mes de juliol de 1969 es va organitzar una important reunió d'aquest nucli, de la qual va sortir l'orientació que presidiria l'autèntica formació del grup com a grup polític. Jo acabava de sortir de la presó i no hi vaig participar. I crec que l'Alfons tampoc.

De fet, ni ell ni jo no ens hi varem integrar de ple fins al cap d'un cert temps, potser jo una mica abans que ell. Recordo molt bé una trobada a casa seva, amb la Maria Lluïsa al davant, en la que varem discutir molt francament els pros i contres de la nova experiència i, malgrat les reserves, ens varem decidir pels pros.

Crec,però, que qui més va influir en ell a l'hora de prendre la decisió va ser Jordi Borja.

En tot cas, la posterior militància de tots nosaltres a "Bandera Roja" va ser una experiència molt interessant, bé que limitada. El treball de l'Alfons va ser decisiu en dos terrenys: un, òbviament, en el de la vinculació amb els sectors més actius de "Cristians pel socialisme", vinculació que va donar a "Bandera Roja" una de les seves característiques més renovadores; l'altre, la vinculació amb alguns nuclis força interessants de Sevilla i Málaga.

Crec,però, que pel seu caràcter limitat,l'experiència de "Bandera Roja " no va permetre a l'Alfons donar de si tot el que podia i volia. En aquest sentit, el pas al PSUC i al PCE va ser molt més enriquidor,tot i que també va tenir limitacions. Però aquesta ja és una altra història.

Taula de Canvi
desembre 1980.